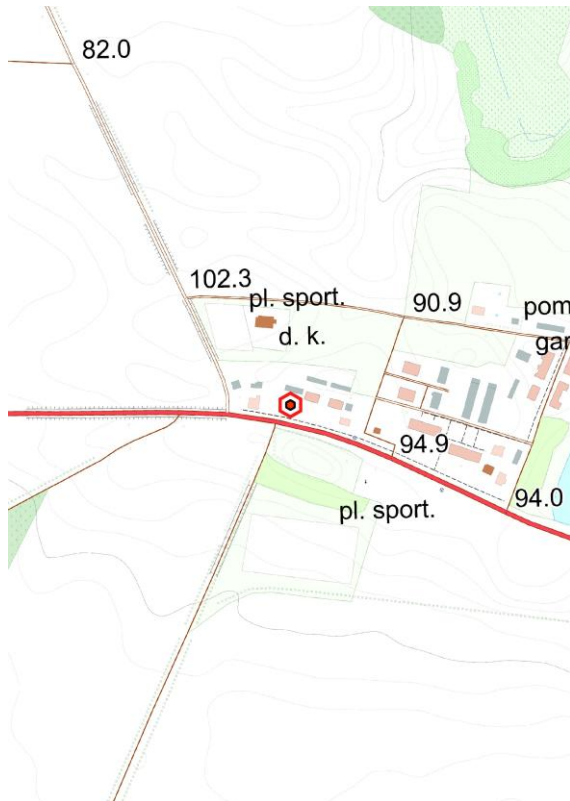

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość	
1. Nazwa		2. Czas powstania		MROZOWO	
CZWORAK obecnie DOM NR 15		1912 r.			
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				4. Adres	
				ulica i nr: Mrozowo 15	
widok w kierunku północno-wschodnim		Gmina Sadki – fragment mapy lokalizacyjnej z zaznaczoną lokalizacją obiektu. Opracowanie własne w środowisku QGIS na podstawie usługi BDOT10K		nr działki: 186	
				współrzędne: 53.155076, 17.378895	
widok w kierunku południowym				5. Przynależność administracyjna	
				województwo kujawsko-pomorskie	
				powiat nakielski	
				gmina Sadki	
				6. Formy ochrony	
				Obiekt ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków	
				Obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków Gminy Sadki, przyjętej zarządzeniem nr 55.2026 Wójta Gminy Sadki z dnia 7 września 2026 r.	

8. Historia, opis i wartości

Mrozowo jest miejscowością o wyraźnie ukształtowanej strukturze historycznej, związanej z funkcjonowaniem majątku ziemskiego. Jej układ przestrzenny oraz zachowana zabudowa mieszkalna i gospodarcza pozostają związane z dawnym zespołem folwarcznym.

Budynek mieszkalny zlokalizowany jest w zachodniej części wsi Mrozowo, bezpośrednio przy głównej drodze. Obiekt stanowi przykład dawnego czworaka – budynku mieszkalnego przeznaczonego dla pracowników folwarcznych, obecnie podzielonego na kilka niezależnych mieszkań.

Budynek ma wydłużoną, prostokątną formę. Jest parterowy, z użytkowym poddaszem, nakryty dachem naczółkowym. Układ elewacji frontowej wskazuje na historycznie regularną, wieloosiową kompozycję, obecnie częściowo zatartą przez wtórne przekształcenia. Widoczny jest podział na segmenty mieszkalne, z odrębnymi wejściami, charakterystyczny dla tego typu zabudowy folwarcznej.

Obiekt jest niejednorodny pod względem stopnia i rodzaju przekształceń. Poszczególne części różnią się materiałem wykończeniowym, kolorystyką oraz sposobem opracowania elewacji. W części budynku wprowadzono termomodernizację, co skutkowało zakryciem historycznej substancji elewacyjnej warstwą ocieplenia i wtórnego tynku. Część elewacji zachowała bardziej tradycyjny charakter, jednak całość została wizualnie rozbita przez współczesne ingerencje.

Dach w znacznej części pokryty jest współczesną blachodachówką w intensywnym kolorze czerwonym, miejscami zaś zachowało się starsze pokrycie ceramiczne. Widoczne są także wtórne elementy, takie jak lukarny, nowe kominy oraz instalacje techniczne.

Stolarka okienna została w większości wymieniona na współczesną stolarkę PCV o uproszczonych podziałach, niedostosowanych do historycznego charakteru obiektu. Od strony podwórza widoczne są liczne dobudówki i przekształcenia związane z adaptacją budynku do współczesnych potrzeb mieszkaniowych, w tym wiatrołapy, niewielkie przybudówki oraz zmiany układu wejść.

Wartość zabytkowa budynku wynika z jego funkcji dawnego czworaka, związku z zespołem folwarcznym w Mrozowie, zachowanej wydłużonej bryły, czytelnego podziału na segmenty mieszkalne oraz znaczenia jako świadectwa dawnej organizacji zaplecza mieszkaniowego pracowników folwarcznych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania obiektu należy określić jako dostateczny. Konstrukcja i zasadnicza bryła budynku pozostają czytelne, jednak wartość historyczna obiektu została częściowo zatarta przez liczne, niespójne przekształcenia. Największym problemem jest brak jednolitości estetycznej poszczególnych części budynku oraz zastosowanie współczesnych materiałów i rozwiązań niedostosowanych do historycznego charakteru dawnego czworaka.

Zaleca się dążenie do ujednolicenia formy architektonicznej budynku poprzez ograniczenie przypadkowych i niespójnych przekształceń. Wskazane jest opracowanie spójnej koncepcji kolorystyki elewacji oraz docelowego sposobu ich wykończenia, z zastosowaniem materiałów i barw dostosowanych do historycznego charakteru obiektu.

W miarę możliwości warto rozważyć stopniową wymianę współczesnej stolarki okiennej na rozwiązania nawiązujące do tradycyjnych podziałów, proporcji i materiału. Wskazane jest również uporządkowanie detalu architektonicznego.

Pokrycie dachowe powinno zostać ujednolicone. Preferowane jest zastosowanie dachówki ceramicznej lub materiału o charakterze zbliżonym do historycznego.

Istotne jest zachowanie czytelności historycznego układu budynku jako dawnego czworaka, w tym wydłużonej bryły, rytmu otworów oraz podziału na segmenty mieszkalne. Wszelkie dalsze przekształcenia powinny być prowadzone w sposób uporządkowany i kontrolowany, z poszanowaniem historycznej struktury obiektu oraz jego związku z dawnym zespołem folwarcznym.

Prace budowlane przy obiekcie wymagające pozwolenia na budowę lub zgłoszenia podlegają uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków w trybie przepisów Prawa budowlanego oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zaleca się również wcześniejsze konsultacje z urzędem ochrony zabytków na etapie planowania prac, w tym prac niewymagających pozwolenia.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

**Kinga Makowska
Michał Horbowicz
Ochrona Zabytków KRESY
03.2026 r.**

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków